

Vleermuisonderzoek Doggersvaart nr 2, 2a & 4

Opgesteld door:

Eco Nature

Ecologisch adviesbureau

www.econaturenh.nl

info@econaturenh.nl

tel: 0630343142

Algemene voorwaarden; Dit document is opgesteld volgens de eisen die worden gesteld volgens vleermuis onderzoek netwerk groene bureaus vleermuis protocol 2021. Aan dit verslag kunnen geen rechten worden ontleend op het gebied van mogelijke waarnemingen achteraf.

Eco Nature is niet verantwoordelijk voor het opzettelijk verstoren en doden van mogelijk individuen. Voor vragen neem contact op met ons adviesbureau.

Inhoudsopgave

1. Inhoud	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doelstelling	3
1.3 Centrale vraagstelling	3
1.4 Criteria	4
Wettelijk kader	4
2. Plangebied beschrijving	6
2.1 Situering plangebied	6
2.2 Toekomstige situatie	7
2.3 Te verwachten soorten en functies	8
3. Onderzoek	9
3.1 Onderzoekmethode	9
3.2 Volledigheid van inventarisatie	10
3.3 Inventarisatie	10
4. CONCLUSIES EN NATUURKANSEN	12
4.1 Vleermuisonderzoek	12
4.2 Natuurkansen	12
Bijlage 1A NDFP-vleermuiswaarnemingen	13
Bijlage 2A Foto's plangebied	14

1 Inhoud/Aanleiding

1.1 Aanleiding

In ruimtelijke ontwikkelingen is vaak sprake van aanpassing of wijziging van het bestemmingsplan. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening' dient onder andere onderzocht te worden of de voorgenomen activiteit past binnen de regels van Wet natuurbescherming. Voor het plan aan de Doggersvaart 2, 2a & 4 is opdrachtgever voornemens om de bollen schuren op het terrein te slopen en nr 2, 2a te gaan verbouwen. Het woonhuis nr 4 zal ook worden gesloopt en hier zal een nieuwe woonboerderij komen. In dit kader is een QuickScan flora en fauna uitgevoerd door de natuurbank Overijssel (rapport d.d. 13-06-2023). In deze QuickScan is aangegeven dat het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen niet kan worden uitgesloten voor de te slopen schuren en bijgebouwen. Nader onderzoek naar deze soortgroep is daarom vereist. De heer Warmerdam eigenaar heeft Eco Nature verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. De bevindingen van dit vervolgonderzoek zijn beschreven in deze rapportage en kan als addendum van de QuickScan worden gebruikt.

1.2 Doelstelling

Het doel van het aanvullend vleermuisonderzoek is te onderzoeken of het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van vleermuizen en zo ja, voor welke soorten en met welke functie. Eveneens wordt naar aanleiding van de onderzoeksresultaten een effectbeoordeling gedaan om te toetsen of de Wet natuurbescherming wordt overtreden door de voorgenomen ruimtelijke ingreep.

1.3 Centrale vraagstelling

Vragen die centraal staan binnen dit vleermuisonderzoek:

- Welke vleermuissoorten maken functioneel gebruik van het plangebied en welke functies worden hierbij onderscheiden?
- Heeft de ruimtelijke ingreep een negatief effect op aanwezige vleermuizen?
- Is het naar aanleiding van de ruimtelijke ingreep noodzakelijk een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wet natuurbescherming?

1.4 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming, waarbij onderzoek is uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen en het functioneel gebruik.
- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundige ecologisch adviseurs.
- De uitkomsten en vervolgstappen van het natuuronderzoek zijn te begrijpen voor de opdrachtgever.
- Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 van Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging. Dit protocol bevat de meest recente wetenschappelijke inzichten, waarbij per soort is voorgeschreven onder welke veldcondities, in welke periodes, met welke frequentie en voor welke duur onderzoek uitgevoerd dient te worden.

Bij het hanteren van het protocol, wordt in juridische zin voldaan aan de wensen die het bevoegd gezag stelt. Tevens wordt voldaan aan de inspanningsverplichting om tot een gedegen onderzoek te komen.

Bij het veldonderzoek is door Eco Nature gebruik gemaakt van een batdetector, de Petterson D240 voor het maken van geluidsopnames in het veld. Voor de analyse van de geluidsopnames is gebruik gemaakt van het programma Batexplorer. Ook is er onder meer onderzoek gedaan met een warmtebeeldkijker.

De Nederlandse natuurwetgeving en beleid bestaat uit verschillende onderdelen. Deze rapportage gaat alleen in op de Wet natuurbescherming en het vleermuisprotocol 2021.

Wettelijke Kader

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 2) en het Natuurnetwerk Nederland. Soortenbescherming is geregeld in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming. Het nader onderzoek naar vleermuizen voor het project Doggersvaart 2, 2a & 4 te Den Helder is uitgevoerd in het kader van hoofdstuk 3 (soortenbescherming) van de Wet natuurbescherming. Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming bepalend.

Soortenbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Er wordt onderscheid gemaakt tussen internationaal

Pagina

5

Datum

01-09-2023

beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Van de nationaal beschermde soorten kan de beschermde status per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen aan (algemeen voorkomende) soorten. Het beschermingsregime is verschillend voor zowel de internationaal beschermde soorten (vogel- en habitatrichtlijn soorten) als de nationaal beschermde soorten. Tevens kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht, zowel voor soorten als hun (beschermde) leefgebied.

2. Plangebied beschrijving

2.1 Situering plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Doggersvaart 2, 2a & 4 in de gemeente Den Helder. Het plangebied ligt ten zuiden van de stad Den Helder. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit agrarische percelen, naast gelegen woonwijk en aan de rand is een recreatiegebied. Het totale plangebied is gedeeltelijk bebouwd met schuren voor de bollenteelt, erfverharding en drie bedrijfswoningen met tuin en bestaat verder vooral uit bollenland. Westelijk van het plangebied ligt aangrenzend het recreatiegebied/park Mariendall.

Plangebied rood omcirkelt (bron NDFP)

Tijdens de veldinventarisatie behorende bij de QuickScan uitgevoerd door Natuurbank Overijssel (rapport d.d. 13-06-23) versie 5226 kon de aanwezigheid van mogelijk vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen niet worden uitgesloten en zou door het verwijderen van de schuren/bedrijfswoning mogelijke verblijfplaatsen kunnen worden vernietigd. Citaat uit het rapport: "De te slopen gebouwen worden als potentiële verblijfplaats van vleermuizen beschouwd. Door deze gebouwen te slopen, verdwijnen mogelijk vaste voortplantings- of rustplaatsen. Eventueel aanwezige vleermuizen kunnen bij de sloop worden gestoord, verwond en/of gedood. Het plangebied wordt niet gebruikt als vaste vliegroute en/of foerageergebied van vleermuizen.

2.2 Toekomstige situatie

De beoogde ontwikkeling betreft de omzetting van het geldende bestemmingsplan met agrarische bestemming naar een woonbestemming. De twee bedrijfswoningen (nr. 2 2a) zullen worden verbouwd. Woonhuis nr 4 zal worden gesloopt en hier zal een woonboerderij voor plaats maken die natuur inclusief wordt gebouwd. De grote schuren op het terrein zullen gesloopt worden en deze zullen plaats maken voor een boomgaard, houtsingel met heesters en een schapenwei. Alle woningen krijgen een woonbestemming. De op het perceel gevestigde bollenschuren zullen volledig verdwijnen waardoor er een verbetering van het landschapselement zal plaatsvinden.

Plattegrond van het wenselijke eindbeeld (bron: projectontwikkelaar).

2.3 Te verwachten soorten en functies

Uit oriënterend onderzoek bleek dat op basis van habitatkenmerken de bedrijfswoningen mogelijk een functie hebben voor vleermuizen. De potentie voor verblijfplaatsen van vleermuizen bestaat uit open stootvoegen in de bedrijfswoningen. De schuren op het terrein zijn niet geschikt aangezien deze uit gladde aluminium wandpanelen bestaan en er geen spouwmuur aanwezig is. De schuren bevatten geen holle ruimte achter een windveer, loodslab, vensterluik of zonnewering. De binnenruimte van de gebouwen is niet toegankelijk voor vleermuizen. Het nader onderzoek naar vleermuizen heeft zich specifiek gericht op de mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen in de open stootvoegen en bedrijfswoningen, het verdere plangebied en nadere omgeving is ook meegenomen. Volgens de QuickScan zouden de ruige dwergvleermuis en de gewone dwergvleermuis voor kunnen komen in het plangebied. Volgens de verspreidingsgegevens van NDFF komen de gewone dwergvleermuis voor binnen een straal van 500 meter, als ook de watervleermuis en ruige dwergvleermuis.

Volgens de QuickScan zijn er in en rond het plangebied aanwijzingen dat het gebied gebruikt wordt als foerageergebied maar niet als essentieel foerageergebied. Vaste vliegroutes van vleermuizen worden onder de Wet natuurbescherming als vaste voortplanting -of rustplaatsen gezien. Deze vast vliegroutes zijn niet aanwezig in het plangebied.

3 Onderzoek

3.1 Onderzoeksmethode

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnterpreteerd. Het onderzoek is uitgevoerd door te zoeken naar jagende, trekkende, en zwermende vleermuizen. En door te zoeken naar paarterritoria en verblijfplaatsen. De echolocatie die vleermuizen uitzenden is voor ons hoorbaar gemaakt door gebruik te maken van de batdetector Petterson D240 & Echo meter touch 2. Ultrasonische geluiden (range 10-150 kHz) worden door deze geavanceerde detectors/recorders opgenomen. De Echo meter touch 2 registreert ook de gps-coördinaten (via een geïntegreerde GPS-ontvanger) en omgevingstemperatuur op het moment van opname. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden is er een opname gemaakt op een SDHC-kaart. Met de BatExplorer Software voor Windows kunnen opnames eventueel ook later geanalyseerd worden. De opnames werden in tijd en dus in het hoorbare bereik beluisterd. De software detecteert automatisch vleermuisgeluiden en geeft deze weer waarbij de BatExplorer ondersteunende identificatie van soorten aangeeft. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geïnterpreteerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaanblijfsomstandigheden en gebiedsgebruik. De bezoeken zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven en de vlieg/voerageroutes. Tijdens de nazomerronden lag de nadruk op het in kaart brengen van balts- en paarlocaties en indicaties voor winterverblijven. Het weer is van invloed op de activiteiten van vleermuizen en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind (meer dan 3 Beaufort), langdurige regenval, dichte mist en temperaturen onder 7 tot 12 graden Celsius zijn (afhankelijk van de soort) belemmerende factoren. De toegepaste methoden zijn gebaseerd op het vleermuisprotocol 2021 zoals opgesteld door het Netwerk Groene Bureau, Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdierversameling. Onderzoeken die volgens dit protocol uitgevoerd worden, kunnen in principe volstaan bij ontheffingsaanvragen en juridische procedures. De ochtendbezoeken zijn uitgevoerd vanaf 2 uren voor zonsopkomst tot zonsopkomst. De avondbezoeken zijn gestart ruim voor zonsondergang tot 2 uur hierna. Tijdens dit onderzoek zijn 3 veldbezoeken geweest waarvan 2 avonden en 1 ochtend.

3.2 Volledigheid van de inventarisatie

Het onderzoek is volgens de genoemde protocollen uitgevoerd (vleermuis protocol 2021). Een inventarisatie blijft echter uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan de Wet natuurbescherming. Wat betreft het (voor)onderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

3.3 Inventarisatie

De planlocatie is 3x bezocht (tabel) door medewerkers van Eco Nature. Tijdens deze bezoeken zijn de planlocatie en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen. Tijdens het onderzoek is gelet op de aanwezigheid van verblijfplaatsen, communicerende en foeragerende vleermuizen als ook in/uitvliegende vleermuizen.

Datum	Tijd	Functie	Temperatuur	Bft	Bewolking
17-07-2023	21:00 tot 00.15	Zomer/kraam verblijf	20 graden	2	Helder
06-08-2023	21:15 tot 23.45	Zomer/kraam Verblijf	17 graden	3	Half bewolkt
14-08-2023	04.15 tot 06.30	Zomer/kraam Verblijf	23 graden	2	Helder

4.3.1 avondbezoek 17 Juli

Het avondbezoek was met name gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen van vleermuizen en mogelijk al zwermgedrag in en nabij het plangebied. Er zijn deze avond 6 voorbijtrekkende gewone dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*) in en nabij het plangebied waargenomen. Één hiervan vloog weg in oostelijke richting, de andere verdween richting het noorden. De rest van de vleermuizen werd waargenomen hoogvliegend van oost naar west over de Doggersvaart richting Mariendall. Alle vleermuizen waren gewone dwergvleermuizen. Zwermgedrag of uit vliegende

vleermuizen zijn in het plangebied niet waargenomen. Voor het avondbezoek is bij daglicht gezocht naar sporen (vleermuiskeutels, invliegopeningen, afgebeten insectenvleugels en vetsporen) die duiden op de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen. Daarbij zijn ook holten, spleten en scheuren die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen doorzocht. Er zijn geen sporen van vleermuizen gevonden.

4.3.2 avondbezoek 6 Augustus

Het avondbezoek op 6 augustus was gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes, zwermgedrag & verblijfplaatsen van vleermuizen in en nabij het plangebied. Tijdens deze ronde zijn er het eerste anderhalf uur geen waarnemingen van vleermuizen gedaan. Na 23:00 uur werden er twee gewone dwergvleermuizen in en om het plangebied waargenomen: een passerend over de Doggersvaart van oost richting west aan het westelijke deel van het plangebied. De tweede foeragerend boven het weiland aan de achterzijde van nummer 2A. Voorafgaand is ook gezocht naar sporen die duiden op de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen. Er zijn geen sporen van vleermuizen gevonden.

4.3.3 ochtendbezoek 14 augustus

Het ochtendbezoek is met name gericht geweest op het vaststellen van zwermgedrag, foerageergebied & mogelijke verblijfplaatsen. Deze ochtend is er in en nabij het plangebied een foeragerende en voorbijtrekkende gewone dwergvleermuis waargenomen. Deze bevond zich in de tuin achter huisnummer 2A en vooral boven de ernaast gelegen weide. Baltsende vleermuizen zijn niet gehoord.

Paarterritoria tijdens de bezoeken zijn niet waargenomen als ook geen baltsende dieren zijn waargenomen, ook zijn geen zomerverblijfplaatsen als ook paarverblijfplaatsen aangetroffen in het gehele plangebied.

4.4.5 Winterverblijfplaatsen

De gebouwen zijn ongeschikt als massawinterverblijfplaats. De afwezigheid van vleermuizen in het plangebied tijdens de onderzoeken bevestigt dit. De aanwezigheid van paarverblijfplaatsen is voor de gewone dwergvleermuis vaak een indicatie dat gebouwen ook geschikt zijn als winterverblijfplaats voor een kleine groep of solitair overwinterende gewone dwergvleermuizen. Afhankelijk van het type bebouwing zijn deze winterverblijfplaatsen alleen geschikt in milde winters of ook tijdens strenge vorst. Omdat er geen zomer- of paarverblijfplaatsen zijn vastgesteld in het plangebied is het onwaarschijnlijk dat er kleine winterverblijfplaatsen van solitair overwinterende vleermuizen in de bebouwing aanwezig zijn.

4. CONCLUSIES EN NATUURKANSEN

4.1. Vleermuisonderzoek

- Bij sloop van de woningen en schuren aan de Doggersvaart 2, 2a & 4 worden geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en geen essentiële foerageergebieden of vliegroutes verstoord. Deze zijn dat ook in het gehele plangebied niet aangetroffen.
- Voor sloop van de schuren en bijgebouwen is geen ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming vereist er zijn geen vleermuis verblijfplaatsen aangetroffen of essentieel foerageergebied.
- Voor alle soorten geldt vanuit de Wnb de zorgplicht. In combinatie met de aanwezigheid van anders mogelijke soorten in het plangebied zie QuickScan Natuurbank Overijssel 13-06-2023 rapport nummer 5226 dient er wel aan de zorgplicht voldaan te worden bij het slopen van de woningen. Dit betekent dat opzettelijk verstoren of verwonden al dan niet dode van individuen verboden is.

4.2. Natuurkansen

Bij de herontwikkeling van het gehele complex kan gelijktijdig een ecologische meerwaarde worden gecreëerd. Dit is ook de bedoeling van de eigenaar. De volgende zaken zullen als plan worden meegenomen voor de nieuwbouw/verbouwing.

- Het integreren van vleermuis-, huismus- en gierwaluwvoorzieningen in de te realiseren nieuwbouw;
- Aanbrengen van nest- en foerageermogelijkheden voor uilen en (andere) soorten roofvogels;
- Het voorzien in water, met (een deel) glooiende oevers en in diepte variërend, als voortplanting plaats voor amfibieën maar ook als drink - en badderplaats voor vogels;
- De inrichting van de open ruimte en te integreren faunavoorzieningen op elkaar af te stemmen, bijvoorbeeld door voor Huismus nestvoorzieningen te integreren in combinatie met kwetterplekken;
- Een gevarieerde plantensamenstelling, zowel in soortenrijkdom als structuurvariatie, biedt tal van dieren zowel direct als indirect (insecten en daarmee vogels, vleermuizen en kleine zoogdieren) voedsel en beschutting. Een natuurgerichte inrichting van de buitenruimte die samengaat met de vereiste gebruiksfuncties is zeer goed mogelijk. Daarmee wordt bijgedragen aan de lokale biodiversiteit;
- Voor de keuze van aantal en soorten beplanting voor de buitenruimte in elk geval ook te kijken naar inheemse soorten;
- De keuze van beplanting ook af te stemmen op voedsel functie voor dieren, bijvoorbeeld zowel vroegbloeiende soorten als soorten die langer of later (door)

bloeien ten behoeve van insecten, struiken en bomen met bessen en andere vruchten.

Bijlage 1A NDFF-gegevens vleermuizen nabij plangebied

Verspreiding van vleermuizen (groene stippen) in het plangebied (bron: NDFF).

Bijlage 1B Foto's plangebied schuren en bijgebouwen.

Schuren westkant plangebied geen spouwmuur aanwezig

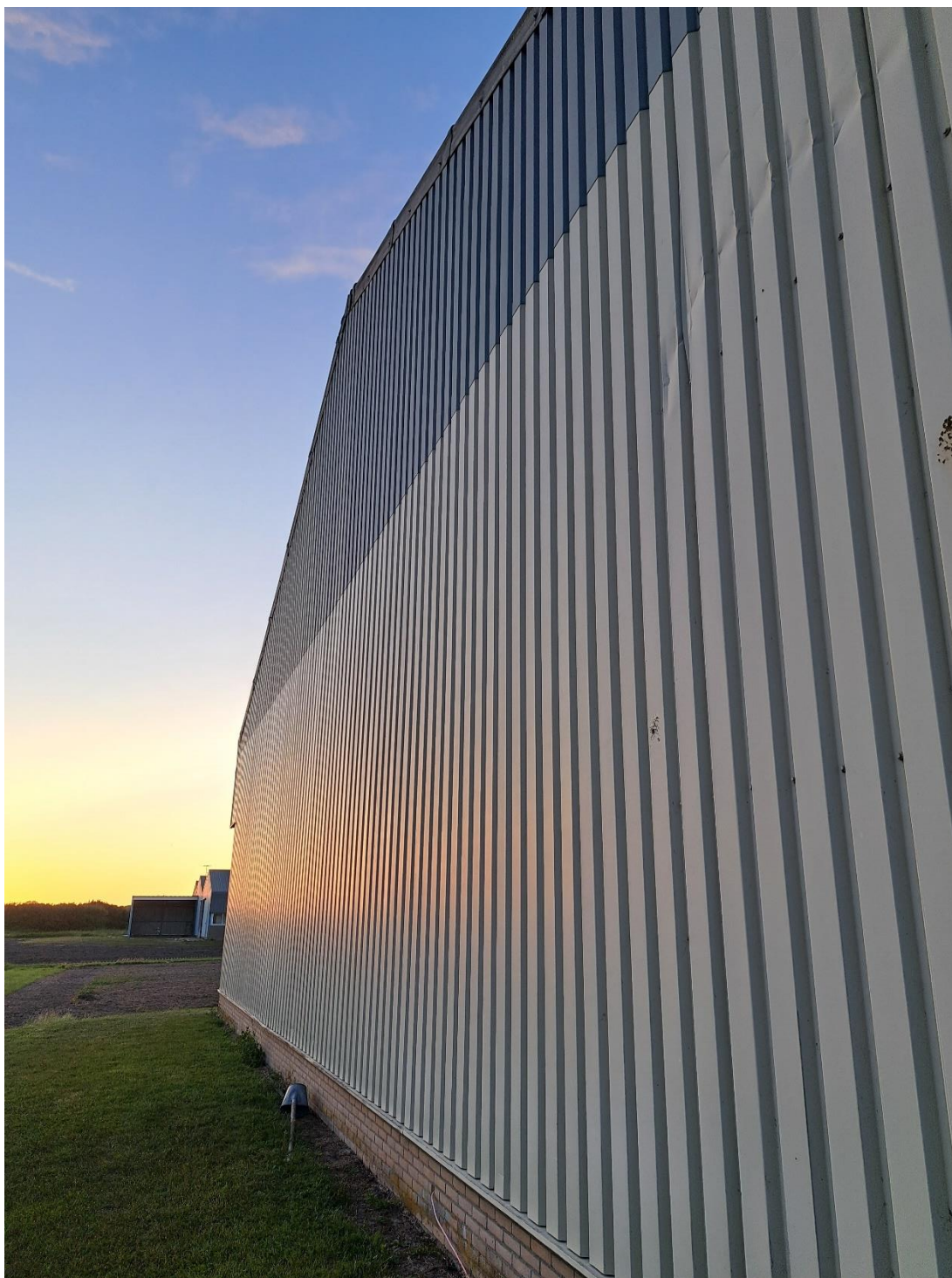

Dicht gemaakt met gas ter voorkoming van invliegende fauna in gebouw.

Aluminium plaatwerk (ongeschikt voor vleermuizen)

Enkelwandige schuren geen spouwmuur aanwezig

